

הכנס השנתי תש"ע

מסורת והתחדשות בתולדות החינוך בארץ ישראל ובתפוצות

שיתקיים ביום ב', ט"ז בתמוז תש"ע (28 ביוני 2010) בספריית חינוך וע"ס בקמפוס האוניברסיטה העברית בירושלים, הר הצופים

תכנית הכנס:

9.30-10.00 התכנסות ורישום

10.00-11.15 מושב ראשון

י"ר: מנחם הירשמן, האוניברסיטה העברית בירושלים

ברכות:

אלישע באב"ד, בית הספר לחינוך, האוניברסיטה העברית בירושלים
יעקב עידם, אוניברסיטת בר אילן והמכללה האקדמית גליל מערבי,
נשיא האגודה

הרצאת פתיחה: שאול שטמפר, האוניברסיטה העברית בירושלים
"חינוך יהודי במזרח אירופה: מסורת של קבוצה בהקשר בין-תרבותי"

11.30-13.00 מושב שני

א. החינוך הקיבוצי

י"ר: דן פורת, האוניברסיטה העברית בירושלים

אבי אהרונסון, יד טבנקין

"החינוך הבלתי פורמלי בקיבוץ: מאחריות הקהילה לאחריות ההורים"

חגית זמרוני, האוניברסיטה העברית בירושלים

"בינוי אלטרנטיבה חינוכית: היבטים מרחביים של בתי ספר דמוקרטיים
והחינוך המשותף"

יובל דדור, אוניברסיטת תל-אביב

"פרדיגמות חינוכיות מתחדשות: שיטת הנושאים"

"למידה קבוצתית/שיתופית" כדוגמא"

ב. שיטות חינוכיות

י"ר: שילה שיינברג, האוניברסיטה העברית בירושלים

נאוה דקל, האוניברסיטה העברית בירושלים

"במקל או בגור - אמצעי המשמעת בבתי הספר של היישוב היהודי

בארץ-ישראל, בשנים 1882-1915"

יוסף יונאי, גמלאי משרד החינוך "מטה הקסם" לפיתרון בעיות

לימודיות-חינוכיות או: הארכת השהות במוסד החינוכי"

אסתי תאומים בן מנחם, מכללת אפרתה

"חברותא בשתיים" - מאפייני שיחה ולימוד בחברותא נשים הלומדות גמרא"

ג. חינוך לאמנות

י"ר: נידית רייכל, המכללה האקדמית כנרת, עמק הירדן

מירי שטיינהרדט, גמלאית המכללה האקדמית בית ברל, "מסורת והתחדשות

בהוראת אמנות: מקובנה לתל-אביב: חקר מקרה של אליהו בילס"

שלומי דורון, המכללה האקדמית אשקלון

"יצירתיות ואומנות חינוכית בבית היתומים של קורצ'אק"

עודד שי, המכללה האקדמית בית ברל

"תפיסות חינוכיות בירושלים בשנת 2018 על פי משנתו של בוריס שץ"

13.00-14.00 הפסקת צהריים

14.00-15.30 מושב שלישי

א. מבטים בין-תחומיים

י"ר: טל גלעד, האוניברסיטה העברית בירושלים

לי כהנר, אוניברסיטת חיפה

"מערכת החינוך החרדית - היבטים מרחביים"

זהבית שנקולבסקי, משרד החינוך

"מוסדות אור תורה, ילדת ומהפכה: על חזון, מציאות והדיאלוג שביניהם

בתקופת המנדט"

שמואל גליק, מכון שוקן למחקר היהדות

"נימוקים חינוכיים בתשובותיהם של פוסקים ממזרח וממערב"

יהודה ביטי, מכללת ליפשיץ - המכללה האקדמית הדתית לחינוך

"יין ישן בקנקן חדש? ספרים להוראת הדת בעידן של תמורות"

ב. החינוך החרדי

י"ר: ענת פלדמן, המכללה האקדמית אחוה

אהוד (אודי) שפיגל, מכון ירושלים לחקר ישראל, המרכז הבינתחומי

בהרצליה והאוניברסיטה העברית בירושלים

"החינוך החרדי לבנים בישראל"

לאה סגל, גמלאית גורדון - המכללה האקדמית לחינוך

"תובנות לאומיות בהיסטוריוגרפיה החרדית"

ענת פלדמן, המכללה האקדמית אחוה

"מדוע וכיצד הקימו יזמים ספרדים מערכת חינוך"

ג. הכשרת מורים ומדריכים

י"ר: שלומי דורון, המכללה האקדמית אשקלון

נעמי מדרשי, מכון מופ"ת

"סיפורו של סמינר לוינסקי - הסמינר העברי הראשון"

ברוך פורמן, אוניברסיטת בר אילן, "בדם ובזיע יוקם לנו גזע' -

הקורסים להכשרת מדריכי ספורט של בית"ר עד לקום המדינה"

נירית רייכל, המכללה האקדמית כנרת, עמק הירדן

"שורשים וכנפיים - סיפורו של בי"ס 'נופי-ארבל': משני בתי-ספר קיבוציים

למרכז ניסויי בשיתוף מכללת אהלן"

15.30-16.00 הפסקת קפה

16.00-17.30 מושב רביעי

א. שפה

י"ר: יהושע מטיאש, האוניברסיטה העברית בירושלים

עדינה בר-אל, המכללה האקדמית אחוה

"אליעזר שינדלער, כותב עבור תלמידים חרדים וחילוניים"

צביה ולדן, המכללה האקדמית בית ברל

"על שפת ילדי ארץ-ישראל בתרצ"ה"

מוחמד סואעד, המכללה האקדמית גליל מערבי והמכללה האקדמית כנרת,

עמק הירדן, "המאבק על השפה במערכת החינוך המצרית בתקופת

הכיבוש הבריטי: 1882-1922"

ב. במעבר מהגולה לארץ ישראל

י"ר: שמואל שקולניקוב, האוניברסיטה העברית בירושלים

דן פורת, האוניברסיטה העברית בירושלים

"מאומה לארץ בהוראת ההיסטוריה (1920-1954)"

יעקב עידם, אוניברסיטת בר אילן והמכללה האקדמית גליל מערבי

"שיתוף פעולה בחינוך היהודי ישראל-ארצ"ב: מבט היסטורי"

יונה כץ-דאר, האוניברסיטה העברית בירושלים

"אם הבנות תלמדנה יעצרו הגשמים"

יותם חותם, אוניברסיטת חיפה

"פדגוגיה של נעורים: דיאלקטיקה של רציפות ומרד בחינוך הלאומי"

ג. מוסדות חינוך

י"ר: יונתן כהן, האוניברסיטה העברית בירושלים

גילה רוסו-צימט ושוש סייטון, מכללת לוינסקי לחינוך ומורים סנפיר,

לשעבר עורכת הד הגן, "מאה שנות גן ילדים בארץ ישראל"

אביחי קלרמן, מכללת הרצוג ואוניברסיטת תל-אביב ונעמה צבר בן יהושע,

אוניברסיטת תל-אביב והמכללה האקדמית אחוה

"ישיבה-תיכונת: ישיבה או תיכון, מנקודת המבחן של תולדות תכנית

הלימודים בתורה שבעל-פה"

מלכה כץ, מכללת ליפשיץ - המכללה האקדמית הדתית לחינוך

"מי יישב במזרח? - ההיה סיכוי להתחדשות המורשת של עדות

המזרח בחינוך הציוני הדתי?"

יוחאי בן-גדליה, האוניברסיטה העברית בירושלים והארכיון המרכזי

לתולדות העם היהודי

"תכנית הלימודים במועד ע"ש למל (1856): בין חלום לשבר"

17.45-19.30 מליאת סיום

י"ר: יובל דדור, אוניברסיטת תל-אביב

יאיר שפירא, ארכיון שפילברג, האוניברסיטה העברית בירושלים

"עלילה, תמונה נעה ואוטוביוגרפיה: הסרט 'אדמה' כסיפור הצלחתו

של זיגפריד להמן וכפר הנוער בן שמן"

הקרנת הסרט 'אדמה' שנוצר על ידי כפר הנוער בן שמן בשנת 1947

19.30 אספה כללית של האגודה הישראלית לחקר

תולדות החינוך